

Stichting Fundament

B e l e i d s n o t a

2013 - 2017

februari 2013

Vooraf

De Stichting Fundament/Iránytű is een vrijwilligersorganisatie met als doelstelling om uit christelijke verbondenheid, op basis van gelijkwaardigheid in relaties, en met honorering van de eigen verantwoordelijkheid van de gemeenschap in OE, theologische, onderwijskundige en maatschappelijke ondersteuning te geven aan kerkelijk opbouwwerk in de ruimste zin van het woord aan de Hongaars Gereformeerde gemeenschap in Oost-Europa.

Het realiseren van deze doelstelling is met name mogelijk dank zij de inzet en de motivatie van de vrijwillige medewerkers. Zij stellen hun tijd en deskundigheid in dienst van de organisatie.

Voor zowel de medewerkers, als de doelgroep is helderheid nodig omtrent verantwoordelijkheden en het voorgestane beleid.

Al de mensen en de instellingen die het werk van de Stichting steunen met hun donatie of met hun sponsorgelden hebben daar recht op. Ook de overheid kan navraag doen naar aard en doel van de organisatie.

Deze beleidsnota wil deze duidelijkheid geven door de beleidskaders te schetsen waar binnen de doelstelling wordt uitgewerkt.

Aan deze beleidsnota gingen vooraf de nota's uit 2003 en 2008.

De steeds veranderende omstandigheden, waaronder Fundament werkt in Midden- en Oost-Europa, maken ook nu weer een aanpassing van het beleidsplan noodzakelijk.

Het bestuur spreekt de wens uit dat deze nota onder Gods zegen zal bijdragen aan het doel van de gezamenlijke inzet: een confessionele, kwalitatief hoogwaardige en efficiënte ondersteuning van de gereformeerde Hongaars sprekende broederschap in Oost-Europa.

Namens het bestuur:

voorzitter

drs. A.T. Houwen

secretaris

mr. ing. F. Caan

Vastgesteld tijdens de vergadering van het bestuur d.d. 11 april 2013

Stichting FUNDAMENT/Iránytű

Postbus 499, 8000 AL Zwolle

Bankrekening: ING nr. 39 75 627

IBAN NL72 INGB 0003975627

t.n.v. Stichting Fundament, Zwolle

Kamer van Koophandel Utrecht S41 179 166

e-mail: info@stichting-fundament.nl

website : www.stichting-fundament.nl

Inhoud

	Blz.
1. Inleiding en verantwoording	4
2. Missie, uitgangspunten, doel	4
3. Kerntaken	5
4. Doelgroep	6
5. Selectiecriteria voor projectkeuze	6
6. Context	7
6.1 Omgangsvormen	7
6.2 Relatie met de kerken in Oost-Europa	7
6.3 Relatie met DVN	7
6.4 Relatie met TU-Kampen	7
6.5 Positionering t.o.v. vergelijkbare organisaties	8
7. Communicatie naar buiten	8
8. Organisatiestructuur	8
8.1 Organisatieonderdelen	8
8.2 Medewerkers	9
8.3 Administratie	9
8.4 ANBI-registratie	9
BIJLAGEN:	
Bijlage 1: Beknopte historie van Fundament	10
Bijlage 2; Projectmatige aanpak	11

1. Inleiding en verantwoording

De vorige beleidsnota van de Stichting Fundament/Iránytü dateert van 2008. In de nu voorliggende nota zijn de ontwikkelingen en aanpassingen van de afgelopen tijd verwerkt. Deze nota is mede het resultaat van een denkproces tijdens de medewerkersdag-2012 en van gesprekken met contactpersonen in Midden- en Oost-Europa.

De nota heeft in de eerste plaats een interne functie. Ze biedt het kader voor de activiteiten die namens de Stichting Fundament/Iránytü worden uitgevoerd. Elke medewerker werkt binnen dit kader. De nota is richtinggevend voor dit werk. Extern verschaft de nota inzicht in het beleid. Geïnteresseerden krijgen inzicht waar Fundament voor staat en kunnen het bestuur daar op aanspreken.

De nota geldt tot 31 december 2017.

Begrippen

Fundament : de Stichting Fundament/Iránytü.

Werkterrein: het 'werkterrein' van Fundament. Dit omvat in geografische zin het Karpathenbekken. Fundament richt zich met name op de Hongaars sprekende gereformeerden binnen dit gebied.

OE: Midden- en Oost-Europa

2. Missie, uitgangspunten, doel

Fundament is ontstaan uit een beweging binnen de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) die tot doel had om de gereformeerde kerkgemeenschap in OE in benarde omstandigheden de helpende hand te bieden.

Vanaf het begin ging het daarbij om drie aandachtspunten:

- het laten kennis maken met het gereformeerde erfgoed, dat in Nederland beschikbaar is binnen de Gereformeerde Kerken;
- het doorbreken van het isolement waarin veel predikanten en kerken destijds verkeerden;
- het bieden van materiële ondersteuning.

Na de 'Wende' in 1989 vroeg de materiële ondersteuning en het transport langzamerhand minder aandacht en kon meer aandacht gegeven worden aan de kwaliteit van de theologische component van de activiteiten en de maatschappelijke en sociale aspecten die daaraan verbonden zijn.

Theologie is in dit verband meer dan 'wetenschap'; het begrip omvat hier ook de pastorale praktijk en het brede gereformeerde leven.

Met deze aanpak is Fundament uniek; er is geen vergelijkbare hulpverlenende organisatie die zoals Fundament prioriteit geeft aan theologische ondersteuning, kerkelijk opbouwwerk en onderwijskundige ondersteuning.

Missie

Fundament wil uit christelijke verbondenheid, op basis van gelijkwaardigheid in relaties en met honoreren van de eigen verantwoordelijkheid van de gemeenschap in OE, theologische en onderwijskundige ondersteuning en kerkelijk opbouwwerk in de ruimste zin van het woord bieden aan de Hongaars Gereformeerde gemeenschap.

Deze ondersteuning richt zich met name op predikanten, ouderlingen, diakenen, onderwijsgeevenden en catecheten. Is derhalve primair kadervormend.

Het referentiekader voor het werk ligt in de gereformeerde leer.

Het werk komt tot stand door de inzet van vrijwilligers. Het is mogelijk dank zij de financiële ondersteuning van hen die de doelstellingen van Fundament een warm hart toedragen.

Uitgangspunten

Fundament hanteert als uitgangspunten bij haar activiteiten:

- *Doelstelling*
De statuten melden: Het doel van de stichting is de versterking van het confessionele karakter van de gereformeerde kerken in OE.
- *Grondslag*
Als statutaire grondslag geldt: de Heilige Schrift en de gereformeerde confessie.
- *Gelijkwaardigheid*

Activiteiten vinden plaats op basis van gelijkwaardigheid in de relatie en met respect voor de eigen ontwikkeling en de eigen weg die Christus met zijn kerk in OE gaat.

- *Gereformeerd karakter*

Er is aansluiting bij het gereformeerde karakter van de kerken in OE. Deze gezamenlijke wortels maken het mogelijk om elkaar daarop aan te spreken, mede verwijzend naar de eigen belijdenisgeschriften i.c. de Heidelbergse Catechismus en de Tweede Helvetische Confessie.

- *Plaatselijke verantwoordelijkheid*

Hulp van Fundament voor initiatieven gericht op inhoudelijke ondersteuning, programmering en organisatie/vormgeving in OE, is vooral volgend op de invulling van de eigen verantwoordelijkheid en de eigen keuzes van de gemeenschap daar. Uiteraard zal er overleg zijn. Maar uiteindelijk zijn de opvattingen van de gemeenschap-daar richtinggevend, zolang ze niet in strijd zijn met eerder geformuleerde uitgangspunten.

Doel

De Stichting Fundament/Iranytű heeft tot de doel de ondersteuning van de broederschap in OE met oog op de versterking van het gereformeerde karakter van de kerken daar.

Aandachtspunten zijn ondermeer:

- organiseren van conferenties en cursussen voor ambtsdragers;
- sponsoring en ondersteuning van studies door theologen uit OE aan de Theologische Universiteit in Kampen of andere relevante theologische opleidingen;
- materiële en/of inhoudelijke ondersteuning van onderwijsinstellingen in OE, waar toekomstige ambtsdragers, godsdienstleraren en andere onderwijsgevend worden opgeleid;
- ondersteuning van christelijk onderwijs;
- ondersteunen van pastorale en diaconale vorming;
- verlenen van pastorale en diaconale hulp;
- ondersteunen van evangelisatiewerk en het daaraan verbonden maatschappelijk werk.

De ondersteuning kenmerkt zich door confessionaliteit, kwaliteit en efficiëntie.

3. Kerntaken

Efficiënte inzet van menskracht en financiële middelen vraagt om toespitsing van taken. In lijn met de geschiedenis van Fundament kiest het bestuur voor vijf kerntaken. Bij de keuze vóór deze taken onderscheidt Fundament zich vergelijkbare organisaties.

Deze kerntaken zijn:

1. Stimuleren studie Gereformeerde theologie

Faciliteren van studies voor theologen en (aanstaande) gereformeerde predikanten uit OE aan de Theologische Universiteit Kampen en/of andere theologische opleidingen. Blijvende inzet voor eenjarige masteropleidingen. Studenten met hun gezin worden uitgenodigd voor een verblijf in Kampen.

2. Conferenties voor ambtsdragers in OE

Organiseren van en/of bijdragen aan bijeenkomsten voor predikanten, theologiestudenten, ouderlingen en diakenen, met als doel theologische bezinning, versterking van kennis van gereformeerde theologie, pastorale vorming en bijdragen aan gemeenteopbouw.

De inzet van Fundament dient professioneel te zijn.

Contacten die door deze actie ontstaan, moeten worden onderhouden.

Ideeën omtrent de inhoud van de conferenties:

- doelgroep: predikanten, ouderlingen, diakenen, jongeren, gemeenteleden, catecheten
- kiezen voor participatie-uitlokkende werkvormen;
- werken aan gemeenteopbouw.

3. Scholing en training van ambtsdragers en docenten/onderwijzers

Organiseren en/of ondersteunen van scholings- en trainingsprogramma's in OE. Dit in overleg met partners uit de doelgroep. Doel is om op basis van een gezamenlijk gekozen programma, te werken aan verdere professionalisering van predikanten, catecheten, ouderlingen, onderwijzers etc. Fundamentmedewerkers kunnen daarbij een inhoudelijke bijdrage geven en zich desgevraagd inzetten op theologische faculteiten die verbonden zijn met de doelgroep.

4. Versterken van opleidingsinstellingen

Stimuleren en faciliteren van contacten tussen OE-theologische universiteiten en de TU-Kampen.

Hierbij is te denken aan:

- uitwisseling voor een kortere periode van docenten voor gastcolleges;
- uitwisseling van studenten mede gericht op verkenning van culturen;
- samenwerking met bijv. de Gereformeerde Hogeschool (GH) Zwolle gericht op onderwijsprojecten in Oost-Europa;
- uitzenden van een docent voor een langere periode, in geval een opleidingsinstituut hierom dringend vraagt en ook aspecten van het voortbestaan daarbij een rol spelen.

5. *Pastorale diaconale hulp*

Pastorale diaconale ondersteuning is gericht op kritieke maatschappelijke situaties. Het komt tot stand in overleg met partners in OE. Deze hulp vraagt een aanpak waarbij het diaconale karakter van kerkelijke gemeenten ter plaatse gestimuleerd en versterkt wordt.

Materiële hulpverlening staat primair in relatie tot andere genoemde kernactiviteiten.

In uitzonderingsgevallen kan los van een kernactiviteit ook materiële steun worden verleend op basis van een duidelijk projectplan en projectcontract, ter beoordeling van het bestuur.

4. **Doelgroep**

De doelgroep waarop Fundament zich richt, bestaat vanouds uit Hongaars sprekende predikanten, presbyters, theologiestudenten en andere bij de kerk en bij het christelijk onderwijs betrokkenen, die werkzaam zijn binnen en vanuit de gereformeerde kerken en christelijke scholen in Hongarije, Roemenië, Tsjechië, Slowakije, Oekraïne, Servië en Kroatië.

In deze doelgroep nemen de predikanten/theologen die op uitnodiging van Fundament in Kampen studeerden een eigen plaats in. Het beleid is er op gericht de contacten met hen te onderhouden en hen, waar dit mogelijk is, te consulteren over beleidskeuzen van het bestuur.

In het verlengde hiervan zijn enkele doelgroepen concreet te benoemen, zoals:

- De Ouderlingenbonden in Hongarije, Roemenie, Slowakije en Oekraïne.
- Het Theologisch Instituut in Cluj, waarmee al langer een contact bestaat via prof. Kelemen Attila. De samenwerking met dit Instituut is intussen uitgebreid en verdiept.
- De Babes-Bolyai Universiteit in Cluj.
- De Theologische Academie te Sárospatak.

De komende jaren zullen de doelgroepen, waar dit mogelijk is, betrokken worden bij het realiseren van de doelstellingen van Fundament.

5. **Selectiecriteria voor projectkeuze**

De keuze voor projecten moet zorgvuldig tot stand komen.

In OE is nog veel te doen. Fundament mist capaciteit om in alle behoeften te voorzien. Daarom is een heldere selectie van projecten nodig.

Als selectiecriteria gelden:

- *Prioritering.*
Prioriteit krijgen de bestaande (institutionele) contacten;
- *Projectmatige aanpak.*
Hulpverlening zoveel mogelijk in de vorm van een projectplan, waarin verantwoordelijkheden, financiën, eindresultaat, evaluatiemomenten, contractduur, monitoring, etc. worden vastgelegd.
- *Contractuele afspraken.*
Schriftelijk contract met de hulpontvangende partner. Deze moet bereid zijn om verantwoordelijkheid te nemen voor de planning, uitvoering, monitoring en verantwoording van projecten volgens vooraf geformuleerde randvoorwaarden.
- *Concentratie en combinatie.*
De activiteiten per land zo min mogelijk versnipperen door los van elkaar staande projecten.
- *Samenwerking met plaatselijke partners.*
Waar dit mogelijk is in overleg met de plaatselijke partners zoeken naar contacten en gebieden waar uiteenlopende activiteiten van Fundament geïntegreerd kunnen worden;
- *Gelijkgezindheid ten aanzien van doelstelling.*
Intensieve relaties slechts aangaan met personen of instanties die denken en werken in lijn met de doelstelling van Fundament.

- *Opbouw van de kerkelijke gemeenten.*
Prioriteit krijgen projecten en relaties die gunstige invloed kunnen hebben op de opbouw van gemeenten.
- *Gezamenlijke eindevaluatie en/of voortzettingsbesluit.*
Evaluatie van activiteiten delen met de OE-projectgemeenschap: zij geeft in de eerste plaats aan of, waar en hoe inzet van Fundament nodig is, of voortgezet dient te worden.
- *Samenwerking met Theologische Universiteit Kampen.*
Stimuleren van activiteiten in samenwerking met of ondersteund door de TUK in Kampen.
- *Samenwerking met De Verre Naasten.*
Activiteiten waar dat mogelijk is realiseren in samenwerking met of mede ondersteund door de DVN.
- *Hulpverlening waar het nodig is.*
Materiële ondersteuning van inhoudelijke projecten concentreren op leniging van acute nood van de minst welvarende personen en gemeenten.

6. Context

De Hongaars Gereformeerde kerken in OE (Karpathenbekken).

6.1 Omgangsvormen

Fundament werkt in OE in een situatie die verschilt van die in Nederland. De kerken daar maakten na de Reformatie van de zestiende eeuw geen scheuringen en reformaties mee. Men kent daar één Gereformeerde Kerk. Wie in OE komt, ontdekt dat men zuinig is op die volkskerk. Zij is een middel om het volk te bereiken.

Dit gegeven brengt tevens mee dat er binnen de bedding van de kerk verschillende stromingen zijn. Soms charismatisch beïnvloed, soms vrijzinnig, soms ook neigend naar wat wij de Nadere Reformatie noemen. Medewerkers van Fundament hebben dit in de loop van de tijd steeds zo aanvaard. Zij moeten kunnen omgaan met de eigen situatie van de kerken in OE.

Fundament heeft niet tot doel om Hongaarse kerken om te vormen naar Nederlands model.

De kerken daar hebben een eigen verantwoordelijkheid.

De gezamenlijke inzet richt zich op de versterking van het gereformeerde karakter van de kerken.

Fundament mag helpen om bouwstenen aan te dragen voor het kerk-zijn in deze tijd.

Binnen de OE-kerken zal men zelf keuzen maken.

Deze houding van Fundament is ook richtinggevend bij contacten met andere OE-organisaties.

6.2 Relatie met de kerken in OE

Er bestaat geen formele relatie tussen de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) in Nederland en een van de gereformeerde kerken in Hongarije, Roemenië, Tsjechië, Slowakije, Servië, Kroatië, of Oekraïne. Vanaf het begin heeft Fundament in deze situatie een eigen onafhankelijk en zelfstandig beleid gevoerd.

Deputaten BBK

Deputaten Betrekkingen Buitenlandse Kerken (BBK) zijn op de hoogte van de benadering die Fundament kiest ten aanzien van de gereformeerde kerken in OE. Met enige regelmaat is hierover overleg tussen het bestuur en BBK. Afspraak is dat de deputaten BBK in voorkomende gevallen wijzen op het werk van Fundament. Het ziet er naar uit dat deze aanpak op dit moment werkbaar en voldoende is. In de komende periode zal Fundament blijven nagaan of deze aanpak bevredigend blijft werken.

6.3 Relatie met DVN

Op commissieniveau is er een regulier contact tussen Fundament en DVN. Zowel Fundament als DVN onderkennen het belang hiervan. Deze commissie heeft tot taak te komen tot afstemming in beleid en tevens tot versterking van de projecten van beide instellingen. Specialistische kennis en eigen vaardigheden van elk van de organisaties worden ingezet om tot optimalisatie van doelstellingen te komen. Gezocht wordt naar mogelijkheden dit contact in de komende jaren verder uit te bouwen. In overleg met DVN heeft Fundament het primaat voor de contacten in OE. Voor projecten wordt gezocht naar gezamenlijke financiering op projectbasis.

6.4 Relatie met de TU-Kampen

Het bestuur deelt met de TUK de gedachte dat de kerken in OE gediend zijn met goede internationale contacten, betrouwbaar partnerschap, een breed internationaal en feitelijk toegankelijk studieaanbod. Ook voor studenten kan een breed en betrouwbaar aanbod, dat ook voldoende gefaciliteerd wordt, aantrekkelijk zijn.

Belangrijk aandachtspunt daarbij is, dat onderwijsinstellingen elkaar benaderen op basis van wederzijds respect. Voorkomen moet worden dat men in OE de indruk krijgt: 'die Nederlanders komen vertellen hoe het moet, terwijl men in Nederland niet op de hoogte is van onze omstandigheden'. Om de relaties praktisch vorm te geven is er een regelmatig overleg tussen het College van Bestuur van de TUK en een deputatie van het bestuur. Met het oog op de Kerken in OE zet Fundament voor de komende jaren in op versterking van de eigen positie in het kader van de internationalisering van de TUK.

6.5 Positionering t.o.v. andere organisaties

Naast Fundament zijn diverse andere landelijk opererende christelijke hulpverleningsorganisaties actief in OE. Vele daarvan hebben een eigen (kerkelijke) achterban; ook een eigen specifiek werkveld. De voor Fundament meest bekende organisaties zijn:

- de stichting Hulp Oost-Europa (HOE);
- deputaten Hulpverlening Christelijke Gereformeerde Kerken;

Uit een globale vergelijking blijkt, dat Fundament zich in de eerste plaats profileert door zich uitsluitend te richten op Hongaars sprekende Gereformeerden in OE. Verder onderscheidt Fundament zich door theologische ondersteuning en kerkelijke kadervorming als prioriteiten te stellen.

Fundament streeft naar goede coördinatie daar waar activiteiten van verschillende organisaties elkaar overlappen en zoekt tevens naar versterking van projecten door een gerichte samenwerking. Regelmatig ontmoeten op landelijk niveau organisaties elkaar voor regulier overleg.

7. Communicatie naar buiten

Voor het onderhouden van het contact met donateurs, sponsors, kerken, diakenen, is de Nieuwsbrief een belangrijk instrument. De Nieuwsbrief verschijnt normaliter vijf keer per jaar.

Sinds 2002 heeft Fundament een eigen website die als informatiebron en communicatiemiddel dient. De Nieuwsbrief verschijnt ook op deze website.

Deze site is ook Hongaarstalig, waardoor het mogelijk is om ook de doelgroep in OE te bereiken. De bekendheid met het werk van Fundament bij de achterban in Nederland kan worden verbeterd, met name bij de jongere belangstellenden en kerkleden.

Onvoldoende bekendheid werkt negatief door in de giften. Hier ligt een belangrijke uitdaging. Een eigentijdse vormgeving van de website en gebruik van social media vormen aandachtspunten van het bestuur. Er wordt gestreefd naar het aanleggen van een bereikbare digitale database met 'Fundament-materieel', zoals lezingen, verslagen, nieuwsbrieven.

8. Organisatiestructuur

Fundament, als vrijwilligersorganisatie en kent daarom geen formeel dienstverband met personen. Het bestuur neemt geen betaalde medewerkers in dienst.

Een kenmerk van een vrijwilligersorganisatie is, dat een dagelijkse aansturing van werkzaamheden en controle op de uitvoering er van niet tot in detail mogelijk is. Dit vraagt om een grote mate van betrokkenheid van alle vrijwilligers. Slechts op basis van een dergelijke motivatie kan Fundament adequaat functioneren.

8.1 Organisatieonderdelen

De organisatie bestaat uit de volgende onderdelen:

- *Bestuur*

Het bestaat uit voorzitter, secretaris, penningmeester en tenminste twee leden. Het wordt bijgestaan door een administrateur die werkt onder verantwoordelijkheid de penningmeester.

De statuten en het huishoudelijk reglement regelen de bevoegdheden en de taken van het bestuur. Elk bestuurslid kan een specifieke taak hebben. Het bestuur is verantwoordelijk voor de beleidsvorming, stelt het algemene beleidskader vast na overleg met de betrokkenen en controleert en evalueert de uitvoering ervan. Tevens pakt ook zelf de nodige uitvoerende taken op.

Kwaliteit en de omvang van de personele bezetting van zowel bestuur als landenteams zijn blijvende aandachtspunten.

Interne communicatie is een belangrijk aandachtspunt. Jaarlijks, tijdens de medewerkersdag, overlegt het bestuur met de medewerkers over de uitvoering van het beleid en de noodzaak van nieuwe afspraken.

De aansturing van de landenteams gebeurt via de door het bestuur goed te keuren begrotingen. Ze worden getoetst aan het algemene beleid en aan de financiële mogelijkheden van Fundament. Het bestuur legt verantwoording af via het bestuursverslag en zo nodig via de openbare jaarvergadering van de Stichting. Op de jaarvergadering/medewerkersdag komen het beleid, het jaarverslag van de secretaris en de jaarrekening van de penningmeester aan de orde.

- *Landenteam.*

De landen-activiteiten en de daaraan verbonden contacten liggen voor een belangrijk deel bij de Landenteams. Te denken is aan onder meer de gespreksreizen en conferenties; de organisatie, uitvoering en evaluatie daarvan.

Opgave is te komen tot een goede afstemming tussen de landenteams. Dit kan bijv. door het gezamenlijk nadenken over gespreksthema's, het uitwisselen van documentatie en informatie en ook door het onderling uitwisselen van medewerkers.

- *Coördinator theologiestudenten*

Het bieden van studiefaciliteiten voor theologen uit OE aan de TUK, of aan een andere universiteit, is een belangrijke kerntaak van Fundament. Een van de bestuursleden heeft als neventaak inhoudelijk contact te onderhouden met de studenten. De bestuurssecretaris onderhoudt de bestuurlijke en beleidsmatige contacten met studenten, TUK en zo nodig -voor de verzorging van de studenten (woning, levensonderhoud)- met de sectie STUK in Kampen.

Op de agenda van de jaarlijkse ontmoeting van het bestuur met het College van Bestuur van de TUK staan studentenzaken en onderlinge samenwerking en versterking.

8.2 Medewerkers

Vrijwilligers en hun werk

Selectiecriteria voor de benoeming van medewerkers zijn bekwaamheid en motivatie voor het werk. Vrijwilligerswerk is niet vrijblijvend. Het is belangrijk duidelijk te zijn over verantwoordelijkheden, bevoegdheden en taken van allen die binnen de organisatie werkzaam zijn. Vrijwilligers hebben tevens recht op feedback vanuit de organisatie op hun functioneren en het functioneren van de organisatie. Hier ligt een belangrijke bestuurstaak. Een instrument hiervoor is de jaarlijkse medewerkersdag. Fundament-activiteiten zullen zoveel mogelijk als project worden beschreven met daarbij de vermelding van de projectkenmerken incl. de verplichtingen van de projectverantwoordelijke. De stand van zaken m.b.t. de projecten zal tenminste twee maal per jaar passeren in een overleg tussen bestuur en de projectverantwoordelijken.

8.3 Administratie

Voor de financiële- en donateuradministratie wordt gebruik gemaakt van de diensten van DVN.

Dit gebeurt onder toezicht en verantwoordelijkheid van het bestuur.

Jaarlijks zal het financiële beleid en de financiële administratie worden gecontroleerd door een onafhankelijke accountant.

8.4 ANBI-registratie

Het bestuur ziet er op toe dat de stichting ANBI-geregistreerde is. Donaties aan de stichting zijn dan fiscaal aftrekbaar.

Beknopte historie van Fundament

De Stichting Fundament/Iránytű is ontstaan in 1990. Vóór de 'Wende' in 1989 waren binnen de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) twee landelijke organisaties actief op het terrein van de ondersteuning van Hongaars sprekende gereformeerden in OE: de Stichting Steun Broederschap en Contact Christenen Buitenland (CCB).

Stichting Steun Broederschap concentreerde zich op de Hongaren buiten Hongarije, vooral in Roemenië en het voormalige Tsjecho-Slowakije. Dat waren in de jaren vóór de val van de communistische regimes de 'moeilijke' gebieden. In deze situatie fungeerde de Stichting Steun Broederschap als de mantelorganisatie voor het Comité Oekraïne Roemenië (COR) dat het eigenlijke werk verrichtte. Contact Christenen Buitenland (CCB) werkte in Hongarije en Joegoslavië. In die tijd kende men in Hongarije een meer liberaal klimaat, waardoor bezoek namens CCB oogluikend werd toegelaten. CCB was een bundeling van min of meer zelfstandig opererende plaatselijke en regionale comités.

De activiteiten van beide organisaties werden in 1990 gebundeld in de nieuwe Stichting Fundament. Een van de doelstellingen bij de oprichting van Fundament was de bundeling en de coördinatie van activiteiten die vanuit de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) ten behoeve van de broederschap in Oost- en Midden Europa werden ondernomen. Bij de oprichting in 1990 ontstond een vrijwilligersorganisatie waarin enkele tientallen medewerkers actief waren. Voor de uitvoering van het werk werden op ad hoc basis verschillende personen ingeschakeld.

Deze bundeling van organisaties leidde tot een complexe organisatie met breed vertakte activiteiten. Een organisatie die zich moeilijk liet besturen.

Tevens waren er parallellen in acties met andere organisaties.

Daarom heeft het bestuur van Fundament gezocht naar afslanking en het terugbrengen van de activiteiten tot een beperkt aantal kerntaken die nauw aansluiten bij de primaire doelstelling.

In tegenstelling tot de activiteiten van veel vergelijkbare organisaties, bestond de inzet van de Stichting Steun Broederschap en CCB in de periode vóór 1989 niet alleen uit materiële steun en het transport van bijbels en theologische literatuur. Er werden tevens in kleine kring bijeenkomsten met predikanten georganiseerd over theologische onderwerpen. Deze 'gespreksreizen' vonden vaak plaats onder voor de Hongaren risicovolle omstandigheden.

Ook nu nog vormen deze gespreksreizen een activiteit van Fundament, ook al is de opzet aangepast aan de tijd en de omstandigheden van nu.

In de tijd vóór de 'Wende' is een netwerk van contacten gevormd, dat functioneerde buitenom de toenmalige officiële kerkelijke structuren in Oost-Europa. De kerkleiding werd terecht gewantrouwd vanwege de samenwerking met de communistische overheid. Daarin is verandering gekomen. Diverse predikanten, met wie in de jaren vóór 1989 een nauwe band is gesmeed, hebben thans een leidende positie binnen de kerk.

De activiteiten van Fundament vinden nu plaats met medeweten van de kerkleiding en worden vaak ook gestimuleerd door de kerkleiding.

Fundament heeft nooit een formele kerkelijke status gekend. De contacten die Fundament onderhoudt leiden daarom niet tot een formele relatie tussen de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) en de Hongaarse gereformeerde Kerk in de verschillende landen.

Het was nooit de bedoeling van Fundament om alle werk voor de Hongaarse gereformeerden zelf ter hand te nemen. Fundament als landelijke organisatie zag als taak de activiteiten van plaatselijke of regionaal opererende comités te coördineren en met raad en daad ondersteunen.

Fundament-zelf pakt vooral die taken op die te omvangrijk en/of te zwaar zijn voor afzonderlijke comités en regio's. Hierbij gaat het ondermeer om het laten studeren van studenten en predikanten aan de Theologische Universiteit Kampen, het beleggen van (grotere) conferenties voor predikanten en presbyters, het ondersteunen van pastorale vorming, het ondersteunen van opleidingsinstituten en het opzetten en begeleiden van in tijd en omvang begrensde projecten.

Veranderde opvattingen over hulpverlening

De opvattingen over hulpverlening aan Oost-Europa zijn in de loop van de jaren ingrijpend gewijzigd. In de hulpverlening aan landen, gebieden en groepen mensen onderscheidt men drie soorten hulp:

- Noodhulp, gericht op de eerste levensbehoeften
- Rehabilitatiehulp, gericht op wederopbouw
- Structurerende hulp, gericht op structuren, instanties, gemeenschappen op lange termijn.

In de communistische tijd was er vanuit Fundament min of meer sprake van 'noodhulp' en geestelijke bemoediging. Na de 'Wende' in 1989 kon gesproken worden van 'rehabilitatiehulp'. Die fase is zeker nog niet voorbij.

Toch treedt hoe langer hoe meer de fase in van de 'structureerende hulp' met alle kenmerken daaraan verbonden. Eén daarvan is het beginsel van gelijkwaardigheid in de hulprelatie. Gelijkwaardig wil zeggen: in beginsel is er sprake van wederkerigheid en moet de hulpontvangende partner een duidelijke verantwoordelijkheid nemen bij het aangeven en aanpakken van de problemen. De partners geven in de eerste plaats aan of, waar en hoe Fundament het werk moet voortzetten.

De materiële hulp van Fundament was in principe steeds verbonden aan de ondersteuning van het geestelijke leven van de broederschap in OE. Deze keuze is in de jaren na de 'Wende' juist gebleken. Ook nu nog legt Fundament het accent op deze 'geestelijke ondersteuning' en dan op die terreinen die niet of moeilijk door plaatselijke comités of anderen bearbeid worden (bijv. aanvullende theologie studie). Bij 'geestelijke ondersteuning' gaat het vooral om de structureerende versterking van het kerkelijke leven in OE. In het verleden gaf Fundament ook expliciet noodhulp.

Bijlage 2

Projectmatige aanpak van activiteiten

Projectplan

Uitgangspunt voor de aanpak en de planning van het werk van Fundament is, dat zoveel mogelijk projectmatig gewerkt wordt. Dit betekent dat plannen vooraf gedocumenteerd en gestructureerd worden door middel van een projectplan. In zo'n plan wordt een schets gegeven van:

- aanleiding tot het plan;
- noodzaak/behoefte en doel van een plan;
- inzet van middelen;
- begunstigde;
- inzet door begunstigde, zowel tijdens de uitvoering van het project, als voor wat betreft het in stand houden van het door het project beoogde resultaat, na beëindiging van de projectactiviteiten;
- wijze van tussenrapportage en voortgangsrapportage;
- eindrapportage;
- wijze van weging van bereikte effect aan het voor het project beoogde doel (monitoring).

Tevens hoort bij een projectplan een projectbegroting en een voorstel tot projectfinanciering.

Deze werkwijze heeft gevolgen voor de opzet van de Fundament-begroting en voor de opzet van de begrotingen van Landenteams. Deze aanpak geldt zowel voor 'externe' projecten als voor interne 'verbeterprojecten' van Fundament.